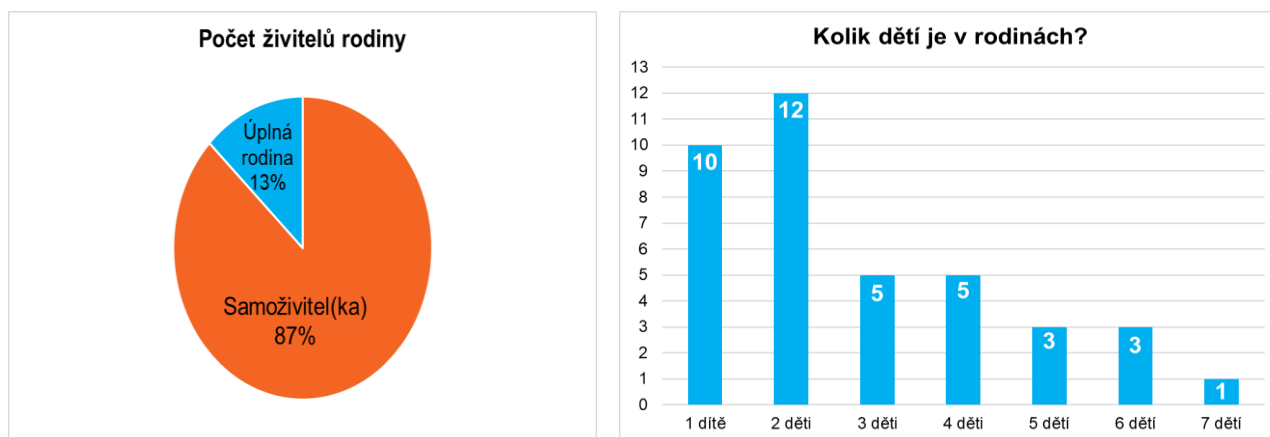

V Karlových Varech 31. března 2020

Ohrožené rodiny s dětmi potřebují pomoc a podporu i v době koronavirové pandemie, jinak hrozí zhoršení jejich situace

Nezisková organizace Centrum pro dítě a rodinu Valika v současné době pracuje s 39 ohroženými rodinami s dětmi v rámci sociální služby: sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (dále jen „SAS“). V těchto rodinách je 169 členů, z toho 40 dospělých a 129 dětí různého věku. Skoro 90 % našich rodin jsou samoživitelské rodiny, pouze 13 % jsou úplné rodiny (2 dospělí pečovatelé).

Vláda Česká republiky schválila v pondělí 16. března 2020 krizové opatření s cílem omezit riziko přenosu onemocnění COVID-19 v zařízeních sociálních služeb. Od 18. března 2020 tedy došlo k dočasnému uzavření některých sociálních služeb, a mezi nimi i SAS. Podle MPSV v těchto zařízeních dochází k vysoké fluktuaci klientů, což extrémně zvyšuje riziko šíření nákazy, a proto se přistoupilo k tomuto opatření, které má významný preventivní charakter.

Terénní sociální pracovníci pracují bez přímého kontaktu s klienty

Terénní sociální pracovníci **již skoro dva týdny nejsou v přímém osobním kontaktu s rodinami**. Ty však stále naši podporu potřebují, a tak jsme jim k dispozici na telefonu, e-mailu, Skypu nebo třeba Whatsappu. Pracovnice také doručily do poštovních schránek klientů již skoro dvě stovky látkových roušek. Klienti kromě roušek dostali také jednoduše graficky zpracovaný manuál, jak o látkovou roušku pečovat.

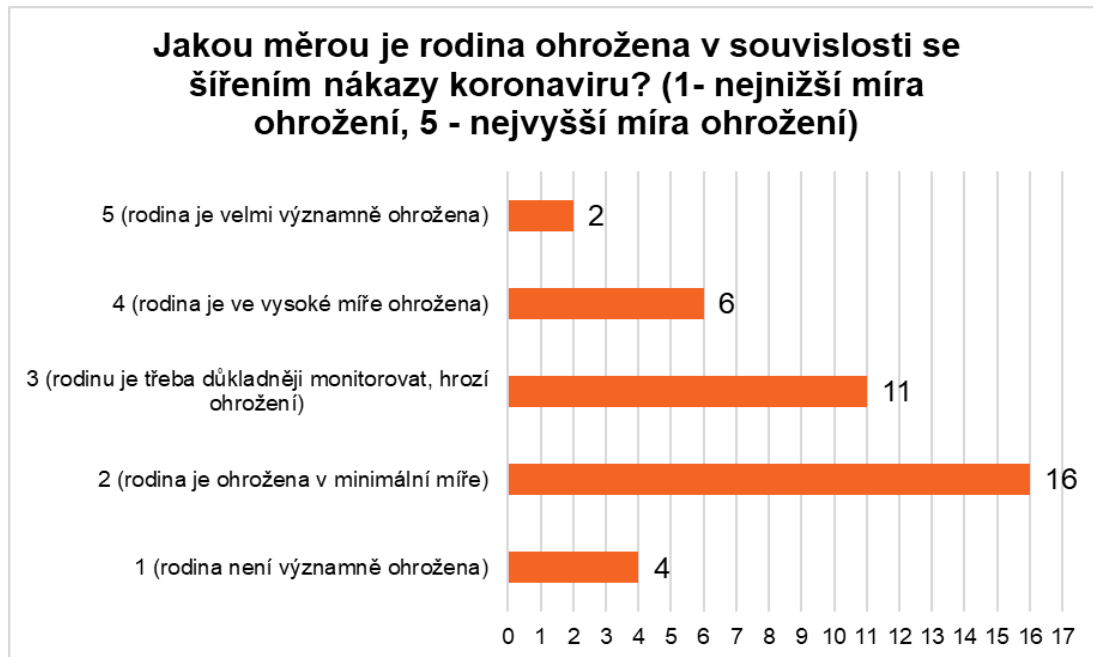
Za účelem telefonické komunikace s klientem byl na podkladech dokumentu Platformy pro sociální bydlení¹ zpracován vnitřní **Metodický manuál práce v rámci**

¹ „Opatření pro ochranu osob bez domova v souvislosti s nemocí COVID-19 způsobenou koronavirem SARS-CoV-2“, který vydala Platforma pro sociální bydlení – dostupný na <https://socialnibydeni.org/wp->

SAS při trvání nákazy koronavirem. Materiál obsahuje podrobný popis a doporučení, jak vést telefonické hovory během této mimořádné situace. Během hovoru se sociální pracovníce snaží zejména využívat techniky aktivního naslouchání klientům, protože právě aktivní poslech je primárním terapeutickým nástrojem. V rámci konverzace také řeší plány pro případ nákazy – diskutují o tom, jak by to vypadalo, kdyby u klienta nebo jeho dětí byla prokázána nákaza koronavirem – kdo by zajišťoval péči o děti a základní fungování domácnosti.

Za pomoci speciálně vytvořeného **monitorovací listu v souvislosti se šířením nákazy koronaviru** provedly sociální pracovníce důkladnou analýzu situace rodin, se kterými aktuálně pracují. V rámci monitoringu zjišťovaly například to, zda rodiče i nadále docházejí do zaměstnání, popř. čerpají OČR, zda jim hrozí ztráta zaměstnání, jaký je zdravotní stav dospělých a dětí, jak jsou zajištěny jejich základní potřeby (potravin, lékařská péče, plnění školních povinností apod.). Výsledkem vyhodnocení situace rodiny je stanovení míry ohrožení rodiny koronavirem a s ním spojenými důsledky na škále 1 (nejnižší ohrožení) až 5 (nejvyšší ohrožení).

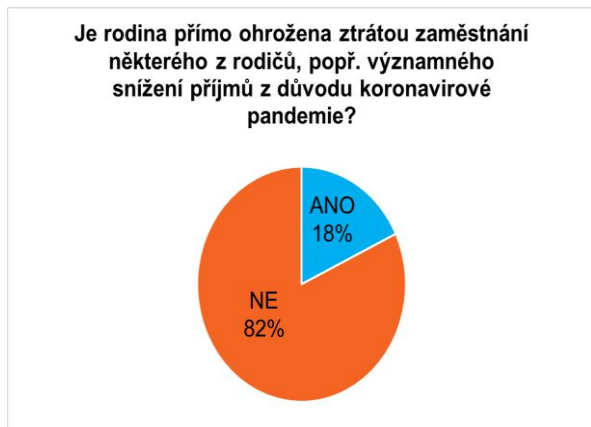
Jak je vidět na níže uvedených grafech, tak **přibližně u 8 rodin je vysoká míra ohrožení v souvislosti se šířením nákazy koronavirem** (nejedná se o přímé ohrožení nemocí ze zdravotního hlediska). Nejčastěji se jedná o problémy spojené se ztrátou zaměstnání některého z rodičů a s tím související snížení příjmů, které jsou využívány zejména k úhradě nájmu a dalších poplatků souvisejících s bydlením.

content/uploads/2020/03/new_Opat%C5%99en%C3%AD-pro-ochranu-lid%C3%AD-bez-domova_COVID19.pdf

Centrum pro dítě a rodinu Valika, z.s., IČ: 017 94 710

Kontakt: najman@valika.cz / 739695396 / www.valika.cz

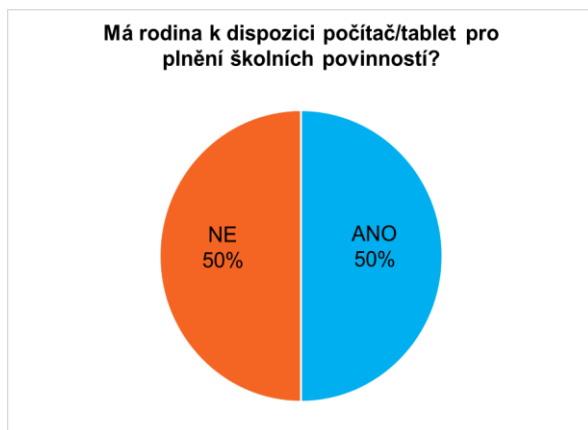
Sociální pracovníci pomáhají s plněním školních povinností

V současné době jsou také kladeny zvýšené nároky na rodiče, kteří musí většinu času trávit doma s dětmi, které nemohou navštěvovat předškolní a školní zařízení. **Více než 75 % našich rodin má doma děti, které plní školní docházku**, a proto velmi významnou částí sociální práce v této chvíli je právě **pomoc rodičům (zvýšení rodičovských kompetencí v oblasti domácí výuky) a dětem s plněním školních povinností distanční formou**.

Z dosavadní praxe můžeme říct, že **plnění školních povinností v domácím prostředí vážně**. S vyšším počtem školou povinných dětí klesá možnost rodičů věnovat se všem dětem a roste také tlak na rodiče, který může vygradovat v agresi vůči dětem.

U poloviny našich rodin je problémem také absence jakékoli výpočetní techniky a připojení k pevnému internetu. To ztěžuje možnost plnit zadané školní úkoly.

Rodinám, které nemají potřebnou techniku a internet, **sociální pracovníce tisknou zadaná domácí cvičení a doručují je prostřednictvím pošty** nebo bezkontaktně do schránek klientů. Je třeba však zmínit, že řada škol úkoly tiskne a rodiče si je mohou ve škole vyzvednout a následně je tam i odevzdat. Rádi bychom také uvedli, že se plně ztotožňujeme s Podněty pro učitele a školy v nouzovém stavu s ohledem na sociálně znevýhodněné děti, které zveřejnila organizace Člověk v tísni².

Sociální pracovníce řeší také psychický stav dětí a dospělých

Sociální pracovníce také řeší psychický stav dospělých, ale zejména dětí. S odkazem na informace zejména neziskové organizace Centrum Locika³ byly sociální pracovníce instruovány, aby v rodinách v nejvyšší možné míře monitorovaly možné domácí násilí, popř. týrání dětí. Za tímto účelem by v rámci rozhovoru měly mluvit o samotě i s dětmi. Máme signály, že v některých rodinách (s ohledem na nízké rodičovské kompetence) **dochází k výchovným problémům, které rodiče mohou řešit i fyzickými tresty**. Rodiče jsou v těchto situacích poučeni, že fyzické tresty jsou nežádoucí a je jim příkladmo vysvětleno, jak dané situace řešit. Zároveň je jim sděleno, že pakliže se tyto situace budou opakovat, budeme nuceni kontaktovat příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí za účelem prošetření situace.

Pracovnice také v rámci rozhovoru předávají kontakty například na linku 1212, kde pod číslem 5 je dostupná i psychologická pomoc.

Další informace poskytnete:

Mgr. Petr Najman, e-mail: najman@valika.cz, tel.: 739 69 53 96

² Dostupné na <https://www.clovekv tisni.cz/podne ty-pro-ucitele-a-skoly-v-nouzovem-stavu-s-ohledem-na-socialne-znevychodnene-deti-6525gp>

³ <http://centrumlocika.cz/main-menu/koronavirus>

Centrum pro dítě a rodinu Valika, z.s., IČ: 017 94 710

Kontakt: najman@valika.cz / 739695396 / www.valika.cz